

ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๒๑๓๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์
และสำนักงานเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

ตามที่ จังหวัดอุดรดิตถ์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๖๙๑ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ แจกแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าว และอาจปรับปรุง/เพิ่มเติมตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ และแผนดังกล่าว ได้สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ แล้ว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอก ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมอนามัย กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม (TIPMSE) ผู้แทนภาควิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ จากผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบ และประกาศใช้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของจังหวัดอุดรดิตถ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว จึงขอส่ง (ร่าง) ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการฯ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและพิจารณานำไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและดำเนินการต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

โทร. ๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๓

ผู้ประสาน นางศรัณย์ลักษณ์ ภูลวรรณ ๐๘-๘๒๘๐-๘๔๑๒

ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๕๘๒๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๒๘๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ แจ้งแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยขอให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดังกล่าว และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด และอาจปรับปรุง/เพิ่มเติมตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ และแผนดังกล่าว ได้สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ แล้ว นั้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอก ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมอนามัย กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์และรีไซเคิลเพื่อสิ่งแวดล้อม (TIPMSE) ผู้แทนภาควิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ จากผู้แทน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบและประกาศใช้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอเสนอ (ร่าง) ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้จังหวัดทราบและพิจารณานำไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

(ร่าง) ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการฯ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
โทร. ๐๒ ๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒

ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”

ประจำปี พ.ศ. 2569

คำอธิบายตัวชี้วัดเป้าประสงค์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา

1. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม “บวร”

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก โดยในข้อ 12 ได้กำหนดให้คณะกรรมการ มีหน้าที่ ดังนี้

1) จัดทำแผนปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานของเครือข่าย ออกล.

2) ดำเนินการตามแผนหรือนโยบายที่กำหนด

3) รายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ พร้อมทั้งเปิดเผยให้ประชาชนทราบ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

4) หน้าที่อื่นตามที่ได้รับร้องขอ

และในข้อ 16 ของระเบียบเดียวกัน ได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมของ ออกล. ดังนี้

1) ตรวจสอบคุณสมบัติ พิจารณารับลงทะเบียนผู้สมัครเป็น ออกล. รวมถึงปรับปรุงข้อมูลทะเบียน

2) ทำบัตรประจำตัว ออกล.

3) จัดปฐมนิเทศ ฝึกอบรม หรือประชุม สัมมนา ออกล. เพื่อพัฒนา ออกล. ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดกิจกรรมของ ออกล.

5) ติดตามผลการดำเนินการ รวมถึงให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่ ออกล.

6) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยให้จังหวัดและอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของ ออกล. เครือข่าย ออกล. รวมไปถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถพิจารณาส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินงานของ ออกล. ก็สามารถทำได้

สำหรับกิจกรรมของเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” ในการร่วมกันทำกิจกรรมด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองผ่านคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินการตามแผน และรายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย “บ้าน วัด โรงเรียน” โดยสะท้อนความสำคัญของ 3 สถาบันหลักในการเป็นเสาหลักของชุมชนและสังคม ซึ่งย่อว่า “บวร” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันทั้งสามร่วมมือกันสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน ทั้งในด้านการศึกษา จริยธรรม และสังคม เช่น ระดับหมู่บ้าน ออกล. มีกิจกรรมที่ทำร่วมกับครอบครัวผ่านโครงการหรือแผนงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ระดับเยาวชน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมงานด้านสิ่งแวดล้อมผ่านโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับบุคคลทั่วไป มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ชนบทธรรมเนียม ประเพณีในพื้นที่ร่วมกับสถาบันตามบริบทของท้องถิ่น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวน อปท. ดำเนินการครบถ้วน ทั้ง 3 เป้าหมาย "บวร" } \times 100}{\text{จำนวน อปท. ทั้งหมด}} = \text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม "บวร"}$$

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดและดำเนินกิจกรรมของธนาคารขยะ

ธนาคารขยะ (Recyclable Waste Bank) คือ รูปแบบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีการคัดแยกขยะรีไซเคิล โดยใช้หลักการของธนาคารมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สมาชิกนำขยะรีไซเคิลมาขายที่ธนาคาร โดยมีคณะกรรมการธนาคารขยะชุมชนหมู่บ้าน/ และคณะทำงานธนาคารขยะชุมชนหมู่บ้าน/ ที่ได้รับการคัดเลือกมาดำเนินการคัดแยกและชั่งน้ำหนัก คำนวณเป็นมูลค่าและบันทึกข้อมูลการขายลงสมุดคู่ฝาก โดยใช้ราคาที่คณะทำงานธนาคารขยะชุมชนหมู่บ้านได้ประสานงานกับผู้ประกอบการรับซื้อขยะรีไซเคิล/หมู่บ้าน/เป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคา รายได้จากการดำเนินการธนาคารขยะชุมชนบ้าน จะนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินการ และใช้ในส่งเสริมกิจกรรมและสวัสดิการของสมาชิกธนาคารขยะฯ (ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.4/ว 12706 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2566)

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังเปิดและดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่ 1 แห่ง ขึ้นไป
ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. ธนาคารขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดการดำเนินการ ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

1.3 จังหวัดมีการจัดทำและดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะผู้พัฒนาโครงการ ได้ขึ้นทะเบียนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจในประเทศไทย หรือ Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2562 โดยมีประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ 36,644,309 คน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1,701 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 18,935 แห่ง มีระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 – 30 มิถุนายน 2569 หรือระยะเวลา 7 ปี และคาดว่าจะสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้ 492,212 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขับเคลื่อนการดำเนินโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้การ จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนเป็นไป อย่างถูกวิธี ต่อเนื่อง และเกิดเป็นวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์แนวใหม่ RE-X-RAY โครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน เพื่อบรรลุเป้าหมายการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ โดยกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์แนวใหม่ ทั้งในระดับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสำรวจการจัดทำถังขยะเปียกของทุกครัวเรือนตามข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

โดยมีกิจกรรมการขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ดังนี้

1. จังหวัดมีการจัดทำแผนการขับเคลื่อนโครงการถึงขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับจังหวัด
2. จังหวัดมีการแจ้งแผนการขับเคลื่อนโครงการถึงขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนฯ
3. จังหวัดมีการจัดประชุมซักซ้อมเพื่อสร้างความเข้าใจการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนโครงการถึงขยะ เปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีการลงพื้นที่สำรวจการจัดทำถังขยะเปียกของครัวเรือนและมีการรายงานผลให้จังหวัดทราบ
5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีการบันทึกข้อมูลการจัดทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (DLA Waste) ในทุกเดือน (ต.ค. 67 – ก.ย. 68) ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จังหวัดดำเนินการครบทั้ง 5 กิจกรรม ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. จังหวัดดำเนินการไม่ครบทั้ง 5 กิจกรรม ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการลดหรือเลิกใช้โฟมและบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single – use plastics)

โดยจังหวัดส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกิจกรรมในการเสริมสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบของผู้บริโภคให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีส่วนร่วมในการเลิกใช้โฟม การลด คัดแยก และนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยเฉพาะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single – use plastics) ขยะอาหาร (food waste) และความรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก หรือจัดกิจกรรมในหน่วยงานราชการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงตลาด โรงเรียน โรงพยาบาล งานกิจกรรม และเทศกาล (event) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ ลดหรือเลิกใช้โฟมและบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single – use plastics) ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจ จัดทำบัญชีร้านค้า/ผู้ประกอบการที่มีการใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์
- 2) ผนรงค์ ประชาสัมพันธ์ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด โดยเฉพาะการลดหรือเลิกใช้โฟมและบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single – use plastics)
- 3) เชิญชวนร้านค้า/ผู้ประกอบการ ลดหรือเลิกใช้โฟมและบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single – use plastics) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาการให้มาตรการเสริมแรงจูงใจ เช่น การออกใบประกาศยกย่องร้านค้า/ร้านอาหารสีเขียว

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จังหวัดดำเนินการครบทั้ง 3 กิจกรรม ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. จังหวัดดำเนินการไม่ครบทั้ง 3 กิจกรรม ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีกิจกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะรีไซเคิลชุมชน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมทั้งได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” เป็นประจำทุกปี เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการบริหารจัดการขยะครอบคลุมทั้งในระดับต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการขยะต้นทางในระดับครัวเรือน จะสามารถช่วยลดปัญหาปริมาณขยะล้นเมือง ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม ลดภาระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเก็บขนและกำจัดขยะ และยังสามารถนำผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการขยะกลับมาพัฒนาการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ จึงได้มีแนวทางการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นผ่านการเพิ่มมูลค่าจากขยะ เพื่อเผยแพร่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสนใจสามารถศึกษาและใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการบริหารจัดการขยะในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพสามารถลดปริมาณขยะที่จะไปสู่บ่อฝังกลบลดภาระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการปัญหาขยะ รักษาสิ่งแวดล้อมและลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสามารถสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๒/ว ๑๑๑๘ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลผลิตจากการเพิ่มมูลค่าขยะรีไซเคิลชุมชน อย่างน้อย 1 ประเภท
ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการดำเนินการ ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

1.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.5/ว 12807 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2567 แจ้งว่า กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 141 ตอนที่ 71 ก เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 267 และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ 17 พฤศจิกายน 2568) โดยได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2568 ขยายระยะเวลาการบังคับใช้ตามข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 ของกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567 ประกอบหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.5/ว 10449 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2568 แจ้งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

ซึ่งในห้วงระยะเวลาที่ขยายไปดังกล่าว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงดำเนินการประชาสัมพันธ์/สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับหลักการและเหตุผลความจำเป็นของกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567 และแนวทางการเก็บอัตราค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และหากมีการสร้างความรู้ความเข้าใจข้างต้นเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเสนอข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

พ.ศ. 2567 และกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 เข้าสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อมูลท้องถิ่น ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการดำเนินการ ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

2. ด้านการจัดการขยะกลางทาง

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภท 2 ประเภท ได้แก่ ภาชนะรองรับขยะทั่วไปเป็นสีน้ำเงิน และภาชนะรองรับขยะนำกลับมาใช้ใหม่หรือขยะรีไซเคิลเป็นสีเหลือง สำหรับพื้นที่ที่ต้องการเน้นในเรื่องความปลอดภัย อาจจัดให้มีภาชนะรองรับขยะที่มีลักษณะโปร่งใสก็ได้ โดยขอให้มีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกประเภทขยะโดยชัดเจน รวมถึงภาชนะเดิมที่สามารถดัดแปลงได้ ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาจัดทำข้อมูลท้องถิ่นหรือประกาศเกี่ยวกับมาตรการดูแลการจัดการมูลฝอยในที่สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากไม่มีการตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยให้มีการดำเนินการอย่างไร เช่น ไม่อนุญาตให้มีการทิ้งขยะในที่สาธารณะโดยต้องทำมูลฝอยกลับไปทิ้งยังสถานที่พักอาศัยหรือสถานที่อื่นใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นิยาม

ในที่สาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เช่น สวนสาธารณะ ทางเดินเท้า สนามเด็กเล่น ที่จอดรถสาธารณะ ป้ายรถเมล์ เป็นต้น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดให้มีภาชนะรองรับ} \times 100}{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด}}$	=	$\frac{\text{ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง}}$
--	---	---

หมายเหตุ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดทำข้อมูลท้องถิ่นหรือประกาศเกี่ยวกับมาตรการดูแลการจัดการมูลฝอยในที่สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่าได้ดำเนินการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอย

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยหรือมาตรการจัดการมูลฝอยแยกประเภท

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเก็บขนขยะแยกประเภท เช่น มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ ประเภทของขยะมูลฝอย (เช่น ขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะมูลฝอยอันตราย ขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ฯลฯ รวมถึงเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอย แล้วแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนขยะมูลฝอยดังกล่าวให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร หรือแบ่งส่วนในรถเก็บขนขยะ เพื่อสามารถเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทได้

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องออกมาตรการในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแยกประเภท

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยแยกประเภท $\times 100$

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มีการจัดเก็บขยะแยกประเภท

2.3 จังหวัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมรองรับขยะรีไซเคิลของจังหวัด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนคัดแยกขยะรีไซเคิลในรูปแบบธนาคารขยะ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว จังหวัดควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการรองรับปริมาณขยะรีไซเคิลจากธนาคารขยะของจังหวัด เช่น

- 1) นัดวันรับซื้อขายขยะรีไซเคิล โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่ และจัดรับซื้อขาย
- 2) มีแอปพลิเคชันที่เอื้อต่อการซื้อขายขยะรีไซเคิล
- 3) มีการทำความร่วมมือ/ตกลง ในการรับซื้อขายขยะรีไซเคิลกับหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความสนใจ
- 4) จัดกิจกรรมระดับจังหวัดที่ส่งเสริมให้มีการนำขยะรีไซเคิลมาจัดการร่วมกัน เช่น ทอดผ้าป่าขยะ

ตลาดนัดรีไซเคิล

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จังหวัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมรองรับขยะรีไซเคิลของจังหวัด ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. จังหวัดไม่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมรองรับขยะรีไซเคิลของจังหวัด ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขนขยะอันตรายชุมชน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และมีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด เพื่อบรรวมและนำส่งไปกำจัดต่อไป หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขนขยะอันตรายชุมชนส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัดโดยตรง

นิยาม

ขยะอันตรายชุมชน หมายถึง ขยะที่มีความเป็นอันตราย หรือมีส่วนประกอบเป็นสารที่มีอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่เคลื่อนที่ กระป๋องสเปรย์บรรจุสี หรือสารเคมี เป็นต้น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขนขยะอันตรายชุมชน $\times 100$

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยัง
จุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัดหรือมีการนำส่ง

ไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด

2.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เช่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีจุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อชุมชน (Drop off) และรวบรวมขนส่งไว้ ณ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือศูนย์บริการสาธารณสุขหรือตามที่ตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และรวบรวมขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชนหรือขนส่งไปยังสถานที่กำจัดโดยรถเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือบริษัทเอกชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$\frac{\text{องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน} \times 100}{\text{องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด}}$	=	ร้อยละขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน
---	---	--

3. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

3.1 ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

นิยาม

1) ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2568 หมายถึง ขยะมูลฝอย ซึ่งคำนวณจากอัตราการเกิดขยะมูลฝอย คูณด้วยจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ปี พ.ศ. 2568

อัตราการเกิดขยะมูลฝอย (วัน/คน/ตัน)					
จังหวัด	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบล	เมืองพัทยา
จังหวัดทั่วไป	0.00189	0.00115	0.00102	00.00102	
ชลบุรี	0.00189	0.00115	0.00102	00.00102	0.00390
ระยอง	0.00202	0.00175	0.00344	0.00569	
ภูเก็ต	0.00196	0.00838	0.00775	0.00204	
สมุทรสาคร	0.00241	0.00081	0.00871	0.00284	
ปทุมธานี	0.00185	0.00247	0.00371	0.00314	
สมุทรปราการ	0.0023	0.00370	0.00375	0.00312	
สุราษฎร์ธานี	0.00261	0.00124	0.01526	0.00100	

*สูตรอัตราการคิดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยกรมควบคุมมลพิษ

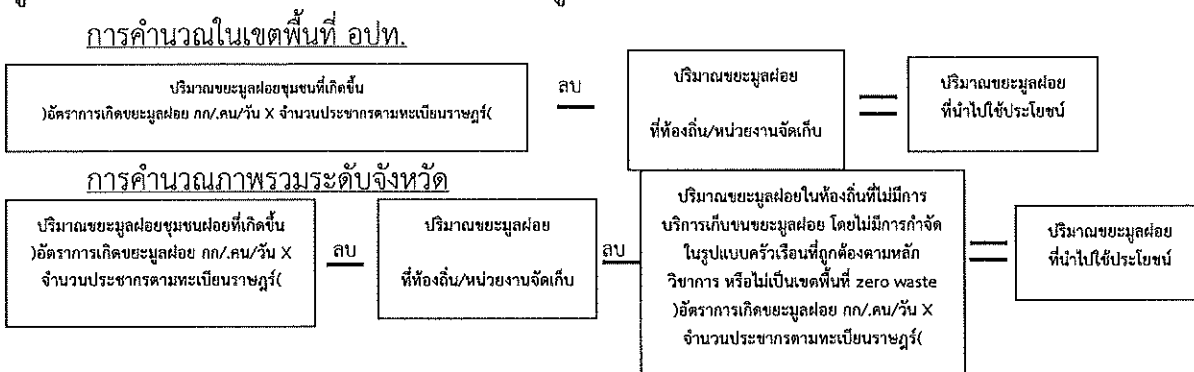
2) ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง รวมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

3) ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ได้แก่ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมัก

ทำปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า 10 ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย

4) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กองทุนขยะของผู้สูงอายุ ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น รวมทั้งปริมาณขยะรีไซเคิลที่มีการคัดแยกที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

- ร้อยละของขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง = $\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง} + \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์} \times 100}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น}}$
หรือ
- ร้อยละของขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง = $\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัดอย่างถูกต้อง} + \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์} \times 100}{\text{อัตราการเกิดขยะมูลฝอยของ คพ. X จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์}}$

3.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และกลไกในการติดตามประเมินผลในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานและจัดการประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มพื้นที่ฯ เป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการบริหารจัดการขยะในภาพรวมของจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดพิจารณา โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวต้องครอบคลุมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยภายในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เช่น การเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยของทั้งกลุ่ม การไหลของขยะทั้งหมดของกลุ่มมีที่มาที่ไปอย่างไร มีกระบวนการในการบริหารจัดการอย่างไร ทั้งนี้ การดำเนินการต้องสอดคล้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของจังหวัดด้วย

และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ให้เกิดประสิทธิภาพ ให้เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ฯ พิจารณาจัดให้มีกลไกในการติดตามประเมินผลในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย เช่น

- 1) ให้มีการรายงานสถานการณ์ดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ทุก ๆ 3 เดือน
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล ให้คำแนะนำหรือตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่
- 3) มีการกำหนดประเด็นในการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ในการประชุมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอยมีการจัดทำแผนฯ} \times 100}{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่ทั้งหมด}}$	ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่ การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหาร จัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)
--	---

3.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิดหรือปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ได้แก่ การเทกอง การเทกองที่มีการควบคุม การเผากลางแจ้ง เตาเผาที่ไม่มีระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ และวิธีการอื่นๆ ที่ไม่ปรากฏในข้อ 12 ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 มีการกำหนดแผนงาน/โครงการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการร่วมกัน หรือร่วมกันกำหนดวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ซึ่งอาจรวมถึงการพิจารณาในการนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการ โดยคำนึงถึงการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกต้อง ตามข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องของกรมควบคุมมลพิษ เช่น

- 1) มีการกำหนดเวลาเข้าออกของรถเก็บขนขยะมูลฝอยในบริเวณสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 2) มีการปรับถนนในพื้นที่ให้รถเก็บขนขยะสามารถวิ่งเข้าสู่หน้ากองเพื่อฝังกลบ
- 3) มีการควบคุมขนาดและการวางตำแหน่งของหน้างานกำจัดขยะมูลฝอยในแต่ละระยะ
- 4) เจ้าหน้าที่ประจำสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย มีการควบคุมและกำกับดูแลงานกำจัดขยะมูลฝอย
- 5) ผู้ควบคุมงานระดับหัวหน้างาน มีการควบคุมและกำกับดูแลงานกำจัดขยะมูลฝอย
- 6) มีการจัดบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 7) มีการป้องกันเหตุรำคาญด้านกลิ่น ทัศนียภาพ และแมลงวัน เช่น การฉีดพ่นน้ำสกัดชีวภาพ
- 8) มีการทำความสะอาดพื้นที่โดยรอบในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 9) มีการไถกลบ บดอัด และกลบทับขยะมูลฝอยด้วยดินหรือวัสดุกลบทับอื่น ๆ ตามระยะเวลาอย่างเหมาะสม
- 10) มีการควบคุมหรือการจัดระเบียบผู้ค้าและคัดแยกขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 11) มีการป้องกันการลักลอบนำขยะมูลฝอยชุมชนจากแหล่งอื่นที่มีได้รับอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามำกจัดในสถานที่
- 12) มีการควบคุมไม่ให้มีการนำของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ หรือของเสียพิเศษ มำกจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 13) มีการป้องกันและระงับเหตุฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ หรือ น้ำท่วม บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

14) มีที่รวบรวม/ระบายก๊าซในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

15) มีการจัดการขยะมูลฝอยที่ลอยในบ่อบำบัดน้ำเสีย

โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการยกระดับ ตามข้อ 1) – 13) เป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ ให้จังหวัดรวบรวมข้อมูลสถานที่กำจัดขยะของจังหวัด และกำหนดเป็นแนวการดำเนินงานเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะให้เป็นสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัดทราบด้วย

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการปิดหรือปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง} \times 100}{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องทั้งหมด}} = \text{ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิดหรือปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง}$
--

3.4 จังหวัดมีมาตรการส่งกำจัดและรายงานผลการจัดการของเสียอันตรายชุมชน

การจัดการของเสียอันตรายชุมชน ได้มีการส่งเสริมให้จังหวัดจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อเป็นศูนย์รวบรวมขยะอันตราย ส่งเสริมการคัดแยกขยะอันตรายจากชุมชน เก็บรวบรวมในภาชนะรองรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในขั้นสุดท้าย คือ การส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ทั้งกรณีที่ยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งกำจัดเองโดยตรง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพรวบรวมและนำส่งบริษัทเอกชนเพื่อกำจัด

ในการดำเนินการภาพรวมของจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จัดทำบันทึกข้อตกลง MOU ร่วมกันมอบหมายให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีศักยภาพรับผิดชอบการเก็บรวบรวมและขนส่งของเสียอันตรายชุมชน เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายชุมชนดังกล่าว ในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มผ.1) ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานด้านขยะ

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จังหวัดมีมาตรการส่งกำจัดและรายงานผลการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ผลการดำเนินงานเป็นร้อยละ 100

2. จังหวัดไม่มีมาตรการส่งกำจัดและรายงานผลการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ผลการดำเนินงานเป็นร้อยละ 0

3.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการจัดการกับมูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งเป็นมูลฝอยที่ปนเปื้อนหรือสงสัยว่าปนเปื้อนสิ่งที่มีก่อให้เกิดโรค มูลฝอยติดเชื้อในชุมชนเกิดจากกลุ่มผู้ป่วยที่รักษาตัวที่บ้านหรือกลับไปรักษาตัวที่บ้านหรือจากการดูแลสุขภาพที่บ้าน (Home Health Care) เช่น วัสดุและของใช้ต่างๆ ที่มีการปนเปื้อนเลือดและสารคัดหลั่งของผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ผู้ป่วยล้างไตผ่านช่องท้อง การฉีดยาในผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้ป่วยที่มีแผลกดทับ ผู้ป่วยโควิด -19 (Home Isolation) และผู้ป่วยโรคติดเชื้ออื่นๆ เป็นต้น เช่น สำลี ผ้าก๊อช ผ้าพันแผล ผ้าอ้อมสำเร็จรูป แผ่นรองขับ หน้ากากอนามัย ถุงมือยาง ถุงล้างไต ถุงปัสสาวะและสายยาง เข็มหรือเข็มอินซูลิน โดยมีการจัดการเป็นระบบที่เชื่อมโยงกันทั้งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และในส่วนของผู้ป่วยที่จะต้องมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เหมาะสม โดยมีการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่นๆ เช่น วัด โรงเรียน ชมรมผู้สูงอายุ

ผู้นำชุมชน ฯลฯ ในการร่วมวางมาตรการและออกแบบรูปแบบในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เหมาะสมกับชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยการสนับสนุนของภาครัฐและเอกชน ให้มีการนำส่งเพื่อไปรวบรวม ณ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือศูนย์บริการสาธารณสุขหรือตามท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และรวบรวมนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป โดยต้องไม่มีมูลฝอยติดเชื้อตกค้าง เพื่อลดและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค รวมถึงเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขนส่งหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ} \times 100}{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด}} =$	$\frac{\text{ร้อยละมูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง}}$
---	---

4. ด้านกลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ

4.1 จังหวัดมีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด หรือคณะกรรมการจังหวัด หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำอธิบาย :

หมายถึง ให้มีการทำประเด็นเรื่องการบริหารจัดการขยะ เช่น ข้อมูลการจัดการขยะในจังหวัด ปริมาณขยะสถานการณ์ขยะในปัจจุบัน สภาพปัญหาการจัดการขยะ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางร่วมกันในการจัดการขยะในพื้นที่ รวมถึงสร้างความตื่นตัวแก่สาธารณชนเป็นวงกว้าง ร่วมกับภาครัฐ หรือเอกชน และการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด/ที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างน้อยต้องมีการนำเสนอในที่ประชุมใดที่ประชุมหนึ่งหรือมากกว่า 1 คณะ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

4.2 จังหวัดมีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท 0820.4/ว 4393 ลงวันที่ 22 เมษายน 2567 เรื่อง การสนับสนุนคาร์บอนเครดิตจากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศไทย เพื่อให้จังหวัดประชาสัมพันธ์ข้อมูลและปริมาณคาร์บอนเครดิตที่ได้รับจากโครงการฯ เพื่อเชิญชวนผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่สนับสนุนคาร์บอนเครดิตจากโครงการฯ จังหวัดอาจพิจารณากิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการซื้อขายคาร์บอนเครดิตของจังหวัด ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้จังหวัดมีผลดำเนินการซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 10 เทียบกับปริมาณก๊าซเรือนกระจก รอบที่ 4 ของจังหวัด ตามการรับรองขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.)

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. จังหวัดมีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากโครงการฯ ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 100
2. จังหวัดมีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากโครงการฯ น้อยกว่าร้อยละ 10 ผลการดำเนินงานเป็น ร้อยละ 0

4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี (มผ.1) และรายเดือน (มผ.2)]

คำอธิบาย :

1) บันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายเดือนในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกต้อง หมายถึง ข้อมูลปริมาณขยะรายเดือนที่บันทึกในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มผ.2) มีปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ไม่เกิน 2 เท่าเทียบกับปริมาณขยะที่คำนวณจากฐานประชากรตามทะเบียนราษฎร

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายเดือนในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้อง หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่เกิดขึ้นรายเดือนในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 12 เดือน (ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568)

3) บันทึกข้อมูลรายปี (มผ.1) ในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน อปท.

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานด้านขยะ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการเก็บ ขนขยะมูลฝอยและสถานที่กำจัดขยะ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านงบประมาณการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท.

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บันทึกข้อมูล มผ. 1 และ มผ. 2 ครบถ้วน} \times 100}{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด}} = \text{ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบันทึกข้อมูล มผ.1 และ มผ.2}$$

(ร่าง) ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”
ประจำปี พ.ศ. 2569

จำนวนทั้งสิ้น 19 ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	เป้าหมาย (ร้อยละ)
1. ด้านการจัดการขยะต้นทาง จำนวน 6 ตัวชี้วัด	
1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม “บวร”	100
1.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดและดำเนินกิจกรรมของธนาคารขยะ	100
1.3 จังหวัดมีการจัดทำและดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	100
1.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการลดหรือเลิกใช้โฟมและบรรจุภัณฑ์พลาสติกชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single – use plastics)	100
1.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีกิจกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะรีไซเคิลชุมชน	100
1.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจและจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567	100
2. ด้านการจัดการขยะกลางทาง จำนวน 5 ตัวชี้วัด	
2.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือสถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง	100
2.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บขนขยะมูลฝอยหรือมาตรการจัดการมูลฝอยแยกประเภท	100
2.3 จังหวัดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมรองรับขยะรีไซเคิลของจังหวัด	100
2.4 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัด	100
2.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน	95
3. ด้านการจัดการขยะปลายทาง จำนวน 5 ตัวชี้วัด	
3.1 ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	78
3.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) และกลไกในการติดตามประเมินผลในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters)	100
3.3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิดหรือปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง	60
3.4 จังหวัดมีมาตรการส่งกำจัดและรายงานผลการจัดการของเสียอันตรายชุมชน	95
3.5 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี	100

เป้าประสงค์	เป้าหมาย (ร้อยละ)
4. ด้านกลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ จำนวน 3 ตัวชี้วัด	
4.1 จังหวัดมีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด หรือคณะกรรมการจังหวัด หรือที่ประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	100
4.2 จังหวัดมีการซื้อขายคาร์บอนเครดิตจากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	100
4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายปี (มผ.1) และรายเดือน (มผ.2)]	100